

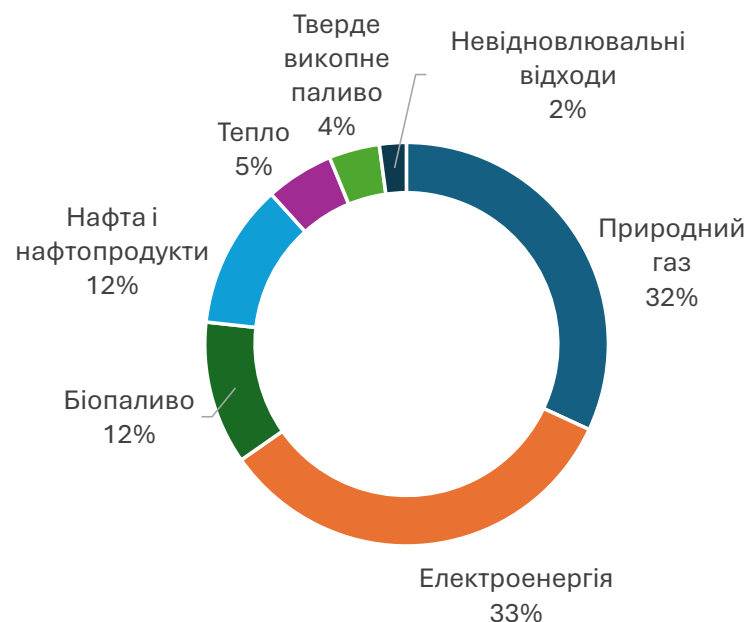
Виклики для енергетики в ЄС та Україні: вплив на промислові підприємства

Глуценко Андрій,
кандидат економічних наук,
аналітик GMK Center

Київ, липень 2025

ТРЕТИНА ЕНЕРГОСПОЖИВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ – ЦЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ

Кінцеве енергоспоживання промисловості за продуктами в ЄС у 2023 р.

Джерело даних: Eurostat, розрахунки GMK Center.

Ціна на електроенергію – один з чинників, що визначає конкурентоспроможність промислових підприємств, особливо енергоємних, у яких частка електроенергії у собівартості перевищує 30%.

Попит на електроенергію в ЄС зростатиме, зважаючи на декарбонізацію промислових процесів і відмову від викопного палива, що традиційно постачалося з Росії.

ЄС розглядає розбудову енергосистеми в рамках енергетичної трилеми:

- забезпечення надійних безперебійних постачань електроенергії;
- підтримка доступних цін на електроенергію для бізнесу і населення;
- мінімізація вуглецевого сліду від генерації електроенергії.

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ГМК НАПРЯМУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАЯВНОСТІ ДОСТУПНОЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

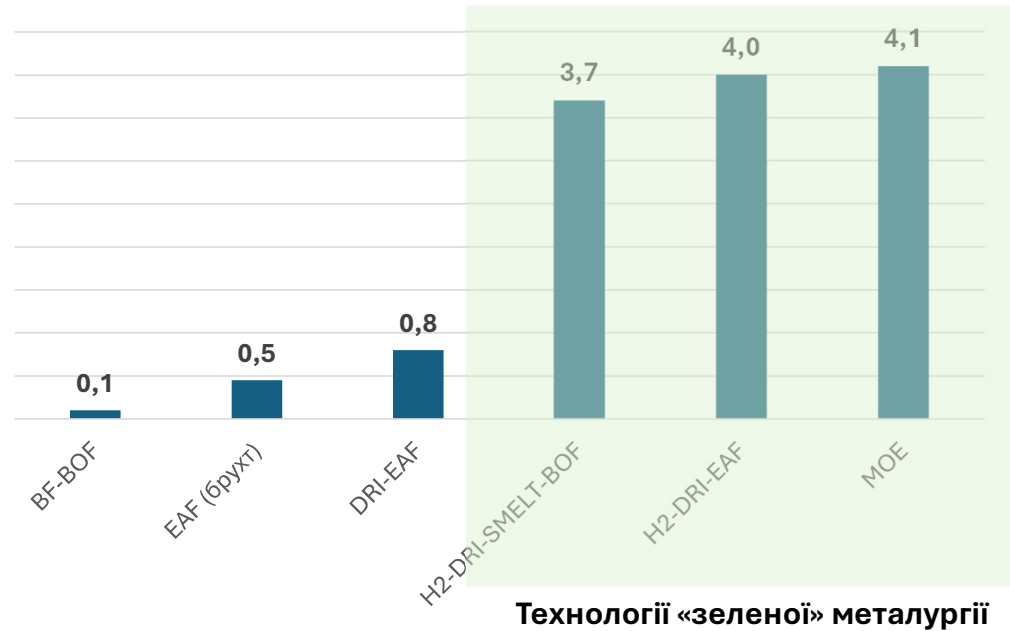
Частка електроенергії у собівартості продукції ГМК

50-60% залізорудний концентрат

30-35% залізорудні окатки

10-15% сталь, виплавлена в електродугових печах

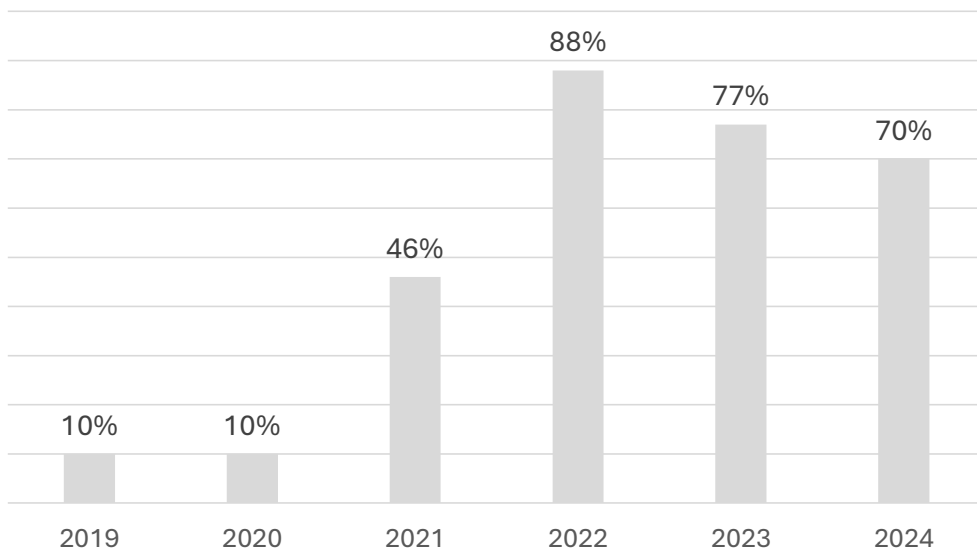
Споживання електроенергії за технологіями виробництва сталі, МВт-год/т сталі

Джерело даних: звітність компаній, Agora Industries, розрахунки GMK Center.

РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ У ЄС СТИКАЄТЬСЯ З ТРУДНОЩАМИ «ЗЕЛЕНОГО» ПЕРЕХОДУ

Середній відсоток днів, протягом яких коливання цін протягом доби перевищували €50/МВт-год (ЄС-27 + Норвегія)

Джерело даних: ACER.

ЄС зробив ставку на розвиток відновлювальної генерації. У 2024 р. вперше частка сонячної генерації (11%) перевищила частку вугільної генерації (10%). Сумарна частка відновлювальних джерел (включно з ГЕС) у структурі генерації наближається до 50%.

Нестабільність відновлювальної генерації та її нездатність гнучко реагувати на зміни попиту призводить до високої волатильності цін на електроенергію. Європейській енергосистемі не вистачає балансувальних потужностей. Наявні балансувальні потужності використовують газ, який імпортується. Потужностей зі зберігання електроенергії ще недостатньо.

Парадокс європейського ринку. З одного боку, середня ціна електроенергії висока (**€81/МВт-год** у 2024 р.). З іншого боку, на ринку спостерігаються негативні ціни. Відсоток днів, протягом яких ціни були негативними, зріс з **0,2%** у 2022 р. до **2,8%** у 2024 р.

ЄВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ РОЗБУДОВУЮТЬ ВЛАСНУ ГЕНЕРАЦІЮ

Плани країн по введенню нових генеруючих потужностей до 2030 р. *

Польща

- Газова генерація – 6,5 ГВт
- Гідрогенерація – 0,1 ГВт
- Вітрова генерація – 12,5 ГВт
- Сонячна генерація – 20,8 ГВт

Словаччина

- Гідрогенерація – 0,2 ГВт
- Вітрова генерація – 0,8 ГВт
- Сонячна генерація – 0,8 ГВт

Угорщина

- Атомна генерація – 2,4 ГВт
- Вітрова генерація – 0,8 ГВт
- Сонячна генерація – 6,2 ГВт

Румунія

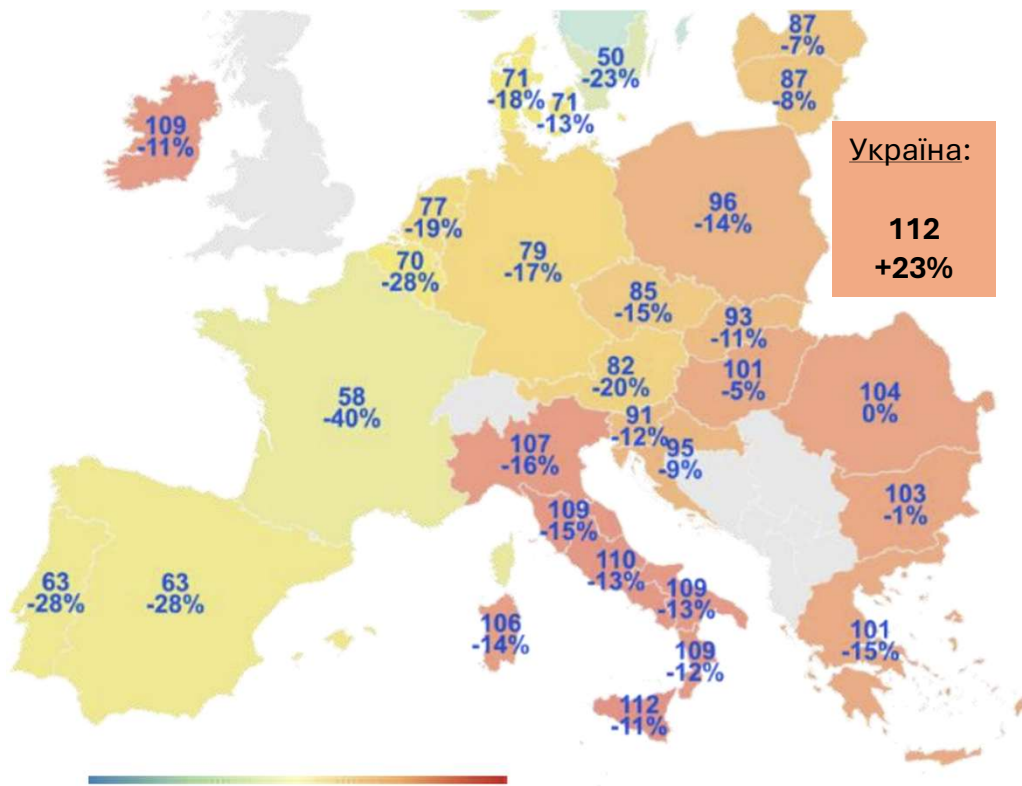
- Газова генерація – 2,5 ГВт
- Атомна генерація – 0,5 ГВт
- Вітрова генерація – 4,2 ГВт
- Сонячна генерація – 6,4 ГВт

• - згідно з національними планами з енергетики і клімату

Джерело даних: Ember.

УКРАЇНА ПОТРЕБУЄ ВЛАСНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ

Середні ціни на електроенергію на ринку на добу наперед у 2024 р., €/МВт-год та динаміка р./р.

Ціни на електроенергію в Україні вищі, ніж у більшості країн ЄС. Збільшення імпорту з сусідніх країн не дозволить знизити ціни в Україні, оскільки ці країни традиційно мають одні з найвищих цін на електроенергію в ЄС.

За прогнозами Reuters, суттєвого зниження цін у сусідніх європейських країнах не очікується. Зокрема, у Польщі ціна електроенергії прогнозується на рівні €107/МВт-год у 2035 р., а у Чехії - €83/МВт-год.

ВІДКРИТІ ПИТАННЯ ДЛЯ ДИСКУСІЇ СТОСОВНО УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

- Структура енергетичного міксу в післявоєнний період
- Збільшення потужностей генерації
- Розвиток атомної генерації
- Джерела імпорту газу
- Підготовка енергосистеми до інтеграції більшої частки ВДЕ
- Продовження імпорту електроенергії
- Моделі стимулювання інвестицій у розвиток генерації та мереж
- Цінова політика на ринку електроенергії
- Забезпечення стійкості енергосистеми в умовах гібридних загроз

A row of white wind turbines is shown against a bright blue sky with scattered white clouds. The turbines are arranged in a line, receding into the distance. The text "ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!" is centered over the middle of the image.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!